

Damir Šehović, ministar prosvjete

PODGORICA – Crnogorskom obrazovnom sistemu potrebne su temeljne promjene što će i biti u fokusu novog ministra prosvjete Damira Šehovića, koji u intervjuu za Pobjedu posebno važne promjene najavljuje u oblasti visokog obrazovanja.

- Primjenom takozvanog ugovornog modela promijenimo model finansiranja Univerziteta Crne Gore, čime ćemo obezbijediti i njegovu finansijsku stabilnost, ali i povećati budžetska izdavanja. Istovremeno ćemo obezbijediti da osnovne i master studije budu besplatne – istakao je Šehović.

Rezultatima PISA testiranja naših đaka je nezadovoljan i ocjenjuje da su oni jasno upozorenje za kritičko promišljanje i traženje mogućih rješenja koja bi naš sistem obrazovanja približila zahtjevima novog vremena.

POBJEDA: Koje su ključne tačke u Vašoj agendi za 2017. godinu?

ŠEHOVIĆ: Cilj reforme sistema obrazovanja koja nas očekuje tokom ove godine je stvaranje dostupnijeg, efikasnijeg i fleksibilnijeg obrazovnog sistema, koji je Vlada, s pravom, prepoznala kao jedan od ključnih prioriteta.

U ovom veoma ambicioznom izazovu koji smo pred sobom postavili, očekujemo ne samo uključenoost svih obrazovnih institucija, već i cjelokupnog društva, budući da se njegov uspjeh upravo temelji na znanjima i vještinama, odnosno na intelektualnom i naučnom potencijalu.

U oblasti predškolskog vaspitanja poseban akcenat stavićemo na potrebu povećanja obuhvata djece uzrasta od tri do šest godina ranim vaspitanjem i obrazovanjem, kako bismo se značajnije primakli cilju kojem teži razvijena Evropa, a koji podrazumijeva stopu pohađanja vrtića od 95 odsto do 2020. godine.

Zato ćemo sveobuhvatnom kampanjom i dalje slati poruku o tome koliko važnost za formiranje ličnosti ima najranije vaspitanje i obrazovanje, jer se 85 odsto razvoja ljudskog mozga završava prije šeste godine života. Paralelno sa tim, u saradnji sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope nastavimo projekat vrijedan 10 miliona eura, zahvaljujući kojem će se izgraditi sedam novih vrtića u Podgorici, Baru, Ulcinju i Pljevljima, dok je kapitalnim budžetom za ovu godinu predviđena gradnja objekta i u Rožajama.

Kada je riječ o stručnom obrazovanju, ono mora biti mnogo bliže biznisu i realnim potrebama privrede. Upisna politika treba da bude odraz potreba tržišta rada, kako bismo konačno prestali sa praksom uvoza radne snage koju i sami možemo da školujemo. Zato je važno akcenat staviti na kvalitet praktične nastave, odnosno na učenje uz rad u realnom radnom okruženju, uz punu uključenost poslodavaca i njihovih udruženja, kao i promociju značaja stručnog obrazovanja. Onda kad većina bude shvatila da osoba sa kvalifikacijom iz stručnog obrazovanja ima veće šanse za zaposlenje i ispoljavanje svoje kreativnosti pokreta-

Damir Šehović

Domaći zadaci

POBJEDA: U javnosti se često mogu čuti žalbe roditelja da su djeca opterećena obimnim i teškim domaćim zadacima. Najnovija istraživanja u svijetu, kako pišu mediji, pokazuju da su domaći zadaci bez efekta i da predstavljaju gubitak vremena za učitelje, roditelje i djecu. Kakav je Vaš stav o tome i da li ćete, možda, poput nekih zemalja regiona, pribjeći eksperimentu ukidanja domaćih zadataka?

ŠEHOVIĆ: U pitanju je model koji je uveden u nekoliko zemalja, dok je znatno veći broj, za sada, ostao pri sistemu koji podrazumijeva obaveznu izradu domaćih zadataka. Pritom, u ovom trenutku se ne raspolaže dovoljno detaljnim podacima na dugoročnom nivou o rezultatima primjene takvog modela, da bi on mogao biti osnova za suštinske izmjene temeljnih smjernica obrazovanja u našoj zemlji.

Nemoguće je i nesvrshodno, uostalom, u potpunosti kopirati obrazovni sistem jedne zemlje, jer je prirodno da svaki sistem ima svoje specifičnosti i društvene okolnosti koje su ga iznjedrile.

U krajnjem, nastavnici u okviru svoje metodologije rada mogu u određenoj mjeri mijenjati obim domaćih zadataka.

Osnovne i master studije besplatne

Zajedničkim angažmanom svih aktera društva iz oblasti obrazovanja – od donosilaca odluka i nastavnika do nevladinog sektora, novi ministar prosvjete Damir Šehović namjerava da sa svojim timom postavi temelje za bolji obrazovni sistem, koji je, kako kaže, neophodan Crnoj Gori

predstavljaju jasno upozorenje, ali i podsticaj za kritičko promišljanje i traženje mogućih rješenja koja bi naš sistem obrazovanja približila zahtjevima novog vremena.

U tom smislu sam već zatražio od nadležnih državnih institucija detaljnu analizu rezultata PISA testiranja, koja će biti osnov za izmjene i dopune plana i programa za osnovno obrazovanje.

Praktična primjena teorijskih znanja važan je dio učenja usmjerenog na ishode i neophodno je, u tom smislu, postojeci nastavni kadar osposobiti kroz različite obuke stručnog usavršavanja. Metodika nastave mora, kroz proces obrazovanja budućih prosvjetnih radnika, biti poboljšana. Učenici se moraju, uz informacije koje dobijaju, učiti i takozvanim „mekim“ vještinama: komunikaciji, nenasilnom rješavanju problema, asertivnosti, odnosno svemu onome što će im u životu biti potrebno isto onoliko koliko i podaci i informacije.

POBJEDA: Slovenija i Crna Gora imaju sličan obrazovni sistem, ali uprkos tome đaci iz

ove zemlje pokazuju mnogo bolje rezultate od crnogorskih učenika. Pojedini profesori su mišljenja da je u našem sistemu problem kadar koji učenicima na odgovarajući način ne prenosi znanje. Smatrate li da je problem u nastavnom kadru i hoćete li preduzeti konkretne mjere?

ŠEHOVIĆ: Najlakše je smatrati odgovornim jedan segment obrazovnog sistema, odnosno nastavnike i identifikovati ga kao ključnog krivca. No, kao neko ko ozbiljno pristupa ovom poslu, znam da svaki problem treba analizirati sa svih aspekata. To podrazumijeva sagledavanje obrazovnog programa i izazova u njegovoj primjeni, kvaliteta inicijalnog obrazovanja nastavnika, dostupnosti i zainteresovanosti za njihovo kontinuirano profesionalno usavršavanje, socijalno ekonomsku situaciju, opremljenost škola nastavnim sredstvima i njihovoj primjeni, korišćenje informacionih tehnologija u nastavi, kao i efekti eksternog utvrđivanja kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada.

Uz zajednički rad svih partnera – donosilaca odluka, nastavnika, škola, ustanova visokog obrazovanja, institucija koje se bave razvojem obrazovanja, učeničkog parlamenta, NVO sektora i drugih, na realnom sagledavanju stanja u obrazovnom sistemu, vjerujem da ćemo kreirati osnov za bolji obrazovni sistem kojem težimo.

POBJEDA: Kako će biti riješeno pitanje asistenata u nastavi i da li ste saglasni da Ministarstvo ubuduće finansira asistente?

ŠEHOVIĆ: Kod nas u Ministarstvu prosvjete apsolutno postoji volja za unapređivanjem statusa asistenata u nastavi. To smo pokazali i nedavno, kada smo, u želji da ispravimo nepravdu zbog nejednakog iznosa nadoknade koju su asistenti primali u izbornom periodu, iz ušteda Ministarstva isplatili nadoknade, jer nijesmo imali vremena da čekamo reakciju drugih državnih organa koji je ovim trebalo da se bave. Iako smo u odnosu na naše okruženje napravili iskorak u ovoj oblasti i za razliku od drugih počeli sistemski da se bavi-

mo problematikom podrške djeci sa posebnim obrazovnim potrebama, namjera nam je da kroz izmjene zakona tokom ove godine do kraja zaokružimo to pitanje.

Puna inkluzija podrazumijeva učešće mnogih institucija sa kojima je potrebno zajednički dalje raditi na pristupačnosti, jačanju kompetencija kadra za rad, opremljenosti specijalizovanom didaktikom, sredstvima i slično, na čemu ćemo u narednom periodu pažljivo i posvećeno raditi.

POBJEDA: Nedavno ste kazali da će odgovarati prosvjetni radnici koji su omogućili da Bukvar izdavača „Naša škola pet plus“ dođe do učenika. Jeste li, u međuvremenu, nekog pozvali na odgovornost i što ćete preduzeti da se ovakvi događaji više ne ponove?

ŠEHOVIĆ: Ministarstvo prosvjete nije ulazilo u sadržaj pomenutog Bukvara, već je ovaj događaj iskoristilo da pošalje jasnu poruku svim obrazovnim ustanovama u Crnoj Gori da se u nastavi mogu koristiti samo udžbenici i nastavna sredstva odobrena od Nacionalnog savjeta za obrazovanje, u skladu sa propisima, što u ovom primjeru nije bio slučaj.

Uz to smo ih, takođe, podsjetili da je osnovno obrazovanje i vaspitanje obavezno i besplatno, zbog čega je zabranjena prodaja bilo kakvih pomoćnih materijala u školama, jer imamo saznanja da je i takvih primjera bilo.

Počeli smo da se bavimo ovim problemima na opštem nivou, a reakcija Ministarstva neće izostati za sve pojedince u sistemu obrazovanja, posebno za direktore obrazovnih ustanova, koji iz bilo kojeg razloga ne poštuju propise. **Nada ĐURĐEVAČ**

Ima važnijih prioriteta od vjeronauke

POBJEDA: Mitropolit crnogorsko-primorski Amfilohije pozvao je Vladu i Ministarstvo prosvjete da što prije stvore uslove za uvođenje vjerske nastave u sistem javnog obrazovanja. Šta mislite o toj ideji?

ŠEHOVIĆ: Uvjeren sam da od uvođenja vjerske nastave u sistem javnog obrazovanja u ovom momentu imamo prioritarnije obaveze, a koje treba da rezultiraju dostupnijem i efikasnijem obrazovnom sistemu, koji mora biti kompatibilan sa strateškim opredjeljenjima Crne Gore, kako bi predstavljao važniju kariku ekonomskog i društvenog razvoja naše države.

Pitanje vjerske nastave jeste važno, ali je, prema

našem mišljenju, važnije da umjesto toga sada akcenat stavimo na veći obuhvat djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem, poboljšanje kvaliteta nastave u školama, unapređenje rada nastavnika i direktora, vraćanje značaja srednjem stručnom obrazovanju, te reformi sistema visokog obrazovanja.

Pitanje religije je, inače, zastupljeno u nastavnim programima u osnovnim i u srednjim školama, a Istorija religije se kao izborni predmet izučava u 8. i 9. razredu osnovne škole i gimnaziji. Za eventualno uvođenje novih predmeta u obrazovni sistem zakonima je propisana jasna procedura.